

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Linia noastră de conduită în biserică.

Biserica noastră se găsește astăzi în o situațiune din cele mai grêle, silită este astăzi biserica de împregiurările, în cari se găsește, a lupta cu o mulțime de curente greșite, pentru-că curentele greșite au fost, și sunt de regulă o mare pedecă în desvoltarea popórelor în spirit crestinesc; ér acéstă desvoltare din ordin divin forméză prima îngrijire și preocupațiune a bisericii.

Între astfeliu de împrejurări este natural, ca biserica și bisericanii se-și stabiléscă și normeze linia de conduită, pre carea mergënd se pótă înfrânge și birui curentele greșite, și în același timp se pótă lucra cu deplin succes la desvoltarea popóruului în spirit crestinesc.

Spre a ne lumina asupra liniei de conduită, ce ni se împune din necesitate în fața curentelor greșite, de cari suferé lumea de astăzi, — reamintim și de astă-dată faptul, că noi în biserică ne găsim pre un teren pozitiv, carele are de caracteristică a sa timbrul divinității. De unde urméză de sine, că linia noastră de conduită și în fața grelei situațiuni în carea ne găsim, ni-o póte da numai istoria de veacuri nouéspredece a acestei dumneșeiesci instituțiuni. Privind în istoria bisericii constatăm ca fapte positive neîndoióse următóarele:

Cu începere din veacul ántái și până astăzi biserica a luptat cu o mulțime de eresuri. Și cu tóte că ereticii nu au fost nici când cruțatori în alegerea mijlócelor, — totuși nici un eres n'a învins, și nu sa potut ridica la valóre de a domina spiritele popórelor. Din contră în acéstă luptă totdeuna biserica a fost biruitóriă. Ér întrebându-ne de armele, cu cari biserica a biruit în decursul veacurilor multele eresuri, ce s'au ivit, vom afla, că arma biruinții a fost totdeuna caracterul pozitiv dumneșeiesc al bisericii și inspirațiunea, cu carea au manuat la diferite epoce bărbații cei mari ai bisericii acéstă armă în lupta cu direcțiunile și curentele greșite. Și rezultatul și învățatura, carea reiese din

acéstă luptă vorbind scurt și pëtrunđetóriu este numai una și anume: omului nu-i este iertat a-se pune în luptă cu Dumneșeu, — teoriile inventate de om nu pot presta nici odată lupta cu cuvëntul descoperit al lui Dumneșeu.

Precum a prestat biserica lupta în fața atacurilor îndreptate încontra doctrinei: tocma așa succésă a fost în tóte timpurile lupta bisericii față de atacurile îndreptate încontra autonomiei sale basată pre dreptul ei divin. Au încercat adecă între alții mulți împératul Iulian Apóstatul (361—364) cu tóte puterea statului se înfrângă puterea crestinismului, se restituéscă cultul țeilor păgâni, și șe reedifice jidovilor templul din Ierusalim. În curënd însé s'a dovedit, că zădarnică a fost acéstă încecare. Iulian căđénd într'un rësboiu cu Persii a pronnuciat memorabilele cuvinte: „m'ai învins Galileene“, și s'a realisat prorocia contimporanului sêu, a sântului Atanasiu cel mare, care dechiarase, că încercarea lui Iulian este asemenea „unui nor, carele se arată repede pre Ceriu, pentru ca cu aceeași repejune se dispară.“

Au atăcat multă vreme autonomia bisericii împérații bizantini; dar sfêșitul acestui atac a fost, că turcii au cuprins Constantinopolul. Domnia Paleologilor a încetat pentru totdeuna, dar biserica trăiesce, și va trăi vecinic.

Reasumând cele amintite până aci, — constatăm faptul, că biserica Domnului din tóte luptele, pre cari a trebuit se-le presteze până în ziua de astăzi față cu ori ce atac, seau curent greșit — totdeuna a ieșit biruitóriă, și s'au realisat cuvintele Domnului: „eu sum cu voi, și nimenea împotriva vóstră.“

Istoria bisericească ne arată, și dovedesce la fie-care epocă cu elocința cea mai puternică, cu elocința faptelor sêvêșite, că terenul vieții și activității nóstre, — precum și mijlócele, prin cari luptăm și lucrăm la desvoltarea popóruului în spirit crestinesc sunt de natură adevérat dumneșeiesc. Și situațiunea bună, seau rea, pre carea o a avut bi-

serica în diferite epoce, a depins totdeauna dela modul, cum și în ce măsură s'au inspirat omenii, cari după timp s'au găsit în serviciul bisericii de caracterul pozitiv divin al bisericii Domnului.

Întru a-ne inspira în măsură tot mai mare de caracterul pozitiv divin al acestei dumnezeiesci instituțiuni vom afla, și aflăm faptice linia noastră de conduită față cu curente greșite, ivite în timpul din urmă. Acastă inspirațiune ni-o impune tuturor de o patrivă cu o urgentă trebuință interesele mari, pentru cari trăim, și pre cari dători suntem a-le promova ca biserică și ca popor; ér forma și modul, după, carele ne vom poté, judeca unii pre alții, dacă, și întru cât suntem și vom fi inspirați în lucrările noastre de caracterul pozitiv divin al bisericii noastre este numai unul, și anume: ceea ce am prestat și produs, ceea ce prestăm, și producem pentru promovarea desvoltării și înaintării bisericii și poporului.

Astfelu în linia noastră de conduită deosebim neapărat două momente și anume: unul teoretic, carele își are șediul său în inima noastră și unul practic, carele se vede, și cunoște din faptele noastre. Momentul teoretic consistă în inspirațiunea noastră de caracterul divin al bisericii; ér momentul practic consistă întru o nimerită punere în aplicare a inspirațiunei noastre pre toate terenele vieții. Ambe aceste momente ne glăsuiesc de o potrivă tuturor și anume și preoților și mirenilor. Și datorințelor și ambițiunei noastre de preoți și credincioși îi vom satisface cu succes, — dacă vom împlini cu deplină conștiință fie-care în pozițiunea, în carea se găsesce, rolul și angajamentul, la carele ne invită aședemintele noastre bisericesci.

Dovedit este mai pre sus de ori ce îndoielă, prin un glorios trecut de nouăspredece veacuri, că biserica este instituțiune divină. Și deci consecința naturală a acestei eclatante și faptice dovești este, că mijlocul nostru de capetenia în toate lucrările noastre poté fi numai una: inspirațiunea noastră de cuvântul descoperit al lui Dumnezeu.

P R E D I C Ă

ținută la înmormântarea tînerului dr. Valeriu Telescu.

La Tatăl me duc, spuneti
fraților mei. I. c. 20.

M'am suit pe un munte înalt deosebi, sub picioarele mele se estindea o mulțime de comune și orașe, dar peste acele nivela un nor întunecos, o cêtă neagră, rece, care acoperia acea mulțime, și înpedeca ori ce ființă a fi privită de ochii mei. O Dêdule! cugetai în mine, câtă îmbuibare, câtă deșertațiune și câtă nefericire acopere această cêtă, câți trăesc pe acest pământ în această vale a plângerilor, foră a avé ceva folos de viață, foră a avé ceva plăcere în trecut, bucurie în present, și speranță în viitor. Și ca o mare lungă, lată, ca o mare foră margini sguduită de fortune imi părea că vêd toate lacrimile omeniei adunate înaintea mea, câte numa au curs dela pro-

topărinții nostri până la Dnul nostru Is. Chr. și de aci până la Maria Antonia, acea nefericită regină, care în dulcele momente, când visa de fericire, fû răpită pentru totdeauna din brațele iubitelui său soț. Și dela acea nefericită regină până în zilele presinte, până în momentul de față, când cu dorerea în animă, cu suspinele pe buș, și cu ochii înundați de lacrimi privim această scenă durerosă, cum o mamă împovoiată de doreri își plânge iubitul său fiu, la care ne am adunat spre ai da serutarea cea mai de pre urmă, acelui ce se credea a fi speranța viitorului, mângăerea bețrânețelor iubitelor săi părinți „O voi toți cari treceți pe cale, căutați și vedeți, de sunt chinuri și dorere, ca suferințele mele“ dice Eremia profetul.

Și ce cugetați iubitelor și tristilor ascultători, cugetați, că dóră spre a descrie mărimea dorerilor mi-am rădicat vocea, cugetați că lacrimi aș voi să storc din doioșii vostri ochi și voi iubiți Părinți, căroro Vi sau pus această încercare, Vi sau dat a ajunge aceste zile de grea ispită, cugetați, că m'aș încumeta a descrie mărimea dorerei, ce sgudue ânimile Vóstre, adênc rânite! Unde sunt acele cuvinte? Unde e acea imaginațiune, ca să pot da viu colorit acestui noian de dorere, ce ve copleșeste! și prin descrierea ei dóră ași voi să mai adaug încă suferințele vóstre?

Tr. Asc! Ați vêdut ceriul posomorindu-se? Ați vêdut nori negri lupinși de vânt târîndu-se pe ceriuri, lăsându-se pre pământ, și fortuna luptându-se cu ei, ca doi urși, lovindui de olaltă, vomênd fulgere sguduitoare, ce cutrieră pământul, când de odată în vâlmășagul acestei lupte, norii încep a lăcrima și fortuna se alină. Asemenea fortună sgudue și pepturile noastre la această tristă privelișce, fulgerile suferințelor ne sfâșie. ne cutrieră, când de odată ne nêpădesc lacrimile și dorerea mai încetă, căci fericit e acela, care în zile de grea ispită încă poté lăcrimă.

Tr. părinți și I. asc! Aci stau nedumerindumă și nu șciu spre descrierea dorerilor, sau spre a vërșa balsam de mângăere pe animele adênc rânite, sê-mi ridic vócea. Aci stau nedumerindume și nu șciu cum sê încep? cum sê continuu? cum sê finesc? ce sê șic ântâi? și ce mai apoi? ce nu ar fi acolo adênc sêpat în inimile Vóstre?!

Dar doioșilor părinți, Tată și mamă iubită! și frațiori drăgălași pentru ce atâte lacrimi? dor' că fiul vostru a morit? da doreros lucru, tristă despărțire! dar sê cugetăm inse puținel, decă mortea s'ar începe prin noi și noi am suferi primele ei victime, dóră am avé drept de a ne spăria, ca de un lucru nou și ne-mai usitat, dar decă dela începutul genului omenesc noi suntem puși întru viață și mórte, și nu esistă ființă moritoare, carea se nu fie supusă, pentru ce privim noi această pedépsă comună, de o pedépsă, ce ar fi pusă numa pe sêma noastră? Pentru ce sê ne plângem, ca și cum ar fi dictată pentru prima óră și seperat numai pentru noi? Născuți fiind din părinți moritori, au potem sê nu fim și noi moritori asemenea. Vê plângeți doioșilor părinți, că va părăsit fiul vostru! și nu vê cugetați la atâte rudenii, amici și cunoscuți, pre cari ia reafiat prin mórtea sa. Vê dóre, că nu-poteți vedé mai mult corpul, și nu vê bucurați de mărirea cea cerescă, ce a castigat-o cu sufletul. Au s'a vêdut încă vre-o ființă produsă prin generațiune, care sê nu fie supusă morții? Pentru ce sê murmurăm noi dară în contra legii firesci? Sau ar fi fost just pentru noi sê se strice cursul naturei și sê se confunde limitele fiesate ei prin creatoriul? I. A. viața noastră e că o scenă, unde se jócă tragedia: jelea, dorerea, supărarea, întristarea, amérala, suferințele, chinurile și gróza tuturor rélelor forméza un cortegiu, care jócă încontinuu pre corpurile noastre. Și noi românii avem mai ales multe spresiuni pentru suferință, tristă dovédă, că am suferit mult! Sê nu stăm însé înderetru esemple-

lor de curagiu, date de părinții noștri. Ei și au văduț fiii morind de o mörte, cum nu mai există ađi la noi, și dea Dđieu se nu mai există în veci. Apa, ferul, focul, i-au despărțit pe fiii lor și ei au suferit cu rezistență. Au nu se cuvine se ne arătăm noi demni de părinții noștri? Au nu fieșce-care din noi, după ce-și jöcă rolul seu în tragedia acestei vieți, părăseșce bina și plăcă spre o patrie mai ferice egală pentru toți, unde dușmănia și ura nu resbeșce, nu cumperi cu viața pământul de trei coți?

Dar' veți dice Tr. P. și I. Asc. că a trăit prea puțin; așa, ca prea puțin? Dar ce însemnăză acea, că viața noastră numeră mai multe-ori mai puține zile, când scim, că avem să trecem prin ușa mormântului? Nime nu trăeșce în trecut, viitoriul încă nu există, era prezentele, în care numai ne putem afla plăcere e înșelătoriu și fugitiv. Astfel ori stă viața noastră din mai puține, ori din mai multe zile, fiindcă numai prezentele delectăză, suma delectărilor este tot aceea, atât pentru cei ce ajung o lungă bătrânătă, cât și pentru cei ce mor în flörea vieții. Nici unul, nici altul nu simte plăcere, decât numai în prezente.

Dar veți dice Tr. P. și jalnici ascultători, că acest fiu iubit al vostru, acest tñner plin de speranțe a murit 'nainte de timp! cum? 'nainte de timp? în veci nu mi-ar placea să aud aceste vorbe. Vorbe prea cuteđötöre și gñndire temerară! Înainte de timp diceți? cum? cum? când s'a născut, pentru ce nu ați đis, că s'a născut înainte de timp? Öre nu a venit el la öra sa, după eterna hotăräre a lui Dđeu, și se ține öre de noi de a ficsa momentul, când trebuie să se rentörcă fieșce-care la creatoriu seu? Au nu creatoriu șcie mai bine, când e timpul mai acomodat de a chiăma pre fieșce-carele la sine? Au părintele nostru cel ceresc? înțelepțiuenea cea nemărginită a făcut ceva și afară de timpul acomodat? și póte efectui ceva și fără înțelepțiuenea? Ö astfel de cugetare în veci se nu încapă în cugetele vöstre! Dar veți dice Tr. P. că mörtea acestui fiu iubit al vostru a prevenit mörtea vöstră! Ce însemnă și această aserțiuenea? Ați fi voit póte Tr. P., ca după că a ajuns trista vöstră mörte, doiösa vöstră despărțire, se trăeșcă rñnit de această complită dorere! Ö cine grăeșce astfel e cuprins de iubirea de sine însuși, acela caută numai acea ce lui i-a fi folositor și sub pretestul dorerei, pluteșce propriul seu interes! Fiul vostru va părăsit, s'a reñtors la ziditoriu seu, el este de acum scutit de mörte, parasind această vale a plñngerilor, e părtaș de fericirea vecinică, și aci nu este causă de înristare. Împératul a chemat la sine pre un ostaș al seu, avënd ai remunera servițele făcute și noi đicem că-i remunereza prea iute, cum încap aceste cugete cu fidelitatea noastră către împératul? Deci mñngăete Tată rñnit, mñngăete mamă copleșita de doreri, mñngăețive frațiori drăgalași, preteni, neamuri și cunoscuți, căci de și e tristă această despărțire, dar' după voia părintelui celui ceresc sa întemplat, care apriat ne spune: acela care crede în mine, chiar și de móre va trăi, și el a pregătit acelora, pre care îi iubeșce, acea ce ochiul na văduț, urechile nau audit și anima omului nu póte pricepe. . . Dela părinți . . . frați etc. . . .

„la Tatăl me duc spuneți fraților mei“ . . . etc.

Și după aceste se întörce către iubii sei colegi, către tñnerimea română și prin rostul meu așa îi agrăeșce: Ö iubii mei colegi! voi flörea națiunei! speranța viitoriului, prospectul scumpei mele națiuni, étă acum me despart de voi, iată că am declinat din șirurile vöstre; nu me pot însé depărta de voi fără a nu ve lăsa ceva de suvenire, drept dovédă, cât vam iubit; nu uitați nici odată ce aștéptă națiunea, greu cercata noastră națiunea dela voi, și de suvenire eu ce se vë las? ce alta, decât acea moștenire, ce am căpétatu-o și eu dela străbunii

mei; deci iubii mei colegi, tñnerime română, étă ve las voue moștenirea mea, cu limbă de mörte, cu buđe tremurände las voue moștenire, iubirea limbii româneșci și-națiiei iubire.

Și voi Tată și Mamă iubită! și frațiori drăgalași! preteni neamuri și cunoscuți! și toți cari vați adunat spre ai da salutare cea mai des pre urmă, ce sei dăm öre și noi de suvenire drept dovadă, că și noi l'am iubit? Ce alta decât resignați în părintesca dispusețiuenea a Părintelui celui ceresc să đicem: Dómne cela ce ai făcut cele de asupra crugului ceresc, Tu care locuești întru lumina cea nemărginită, ne rogăm ție, sufletul acestui tñner, ce la tine al chiăma bine ai voit, așađel acolo, unde străluceșce lumina feții tale, ca și de āngeri și de ómeni se fie lăudat prea sânt și de mare cuviință numele teu al T. și F. și Sp. S. Amin.

Protopopul Pascuțiu.

Starea creștinismului în secolul I și al II-lea.

Raportul creștinilor către ideile filosofice ale timpului și vice-versa.

(Continuare)

Acestea au fost vederile tuturor marilor apologeti creștini din secolul al doilea și al treilea. Aceștia toți urmând exeplul Apostolilor și fiind următori adevărați ai lor în propagarea și susținerea credinței, au iubit știința profană și filosofia, dar n'au făcut nici un compromis cu ea, nici n'au sacrificat, pentru această iubire către știința profană caracterul și origina dumdească a Evangeliului.

Acésta era starea creștinismului și a bisericilor creștine în secolul întâi și al doilea și astfel priviau creștinii acestor timpuri filosofia și literatura profană.

Dar pentru a deveni mai clară această cestiune, să vedem prin ce direcțiune era reprezentată filosofia în aceste timpuri și ce cugetau filosofii și păgânii în genere despre creștinism, sau mai bine đis, despre Evangeliul lui Isus Christos și religiunea sa, ca o nouă religiune ce se respñdea cu pași gigantici și se primea de toți aceia cărora li se predica.

În secolul întâi și al doilea după aparițiunea creștinismului, mai tóte sistemele filosofiei antice grece își aveau adepții lor. Nu lipseau chiar zeloșii și devotații apărători ai ideilor lui Epicur. Dar, către finele secolului al doilea, filosofia timpului începuse a fi Neoplatonismul, care chiar de la aparițiunea sa mergea în paralel cu neopitagoreismul și ecleticismul platonice.

Un rol nu mai puțin important juca în aceste timpuri filosofia cunoscută sub numele de filosofia-Greco Judaică-Alexandrină, care tindea a uni și acomoda ideile vechei filosofii grece, în special platonice, cu învățatura Vechiului Testament. Acésta filosofie avea, mai ales asupra învățăților creștini cea mai mare influență; căci creștinismul fiind conlegat cu Vechiul Testament, ei o priviau ca cea mai apropiată de ideile lor și de învățatură evangelică.

Neoplatonismul era reprezentat prin trei școle sau direcțiuni: a) Școala romano-alexandrină, reprezentată prin Amoniu Saca, recunoscut ca fondatorul Neoplatonismului și prin Plotin, discipolul lui Saca, sistematizatorul Neoplatonismului. b) Școala syriacă, reprezentată prin Iamblic și c) școala atheniană de care aparțin Plutarch cel ténăr, Proclu și alții.

Tóte aceste școle și direcțiuni s'au format treptat una din alta, cultivând ideile și sistemele filosofilor celor mari antici, având de bază platonismul. Ele au împrumutat din filosofile orientale, cu care erau în contact, multe idei străine de acestea ale vechilor filosofi greci. Dintre tóte însă școala alexandrină reprezintă neoplatonismul în forma sa primordială, și este cea mai veche, căci celelalte dăteză din timpuri posterióre.

Pe lângă aceste, vechiul pytagoreism, care încă din secolul I. a. Chr. începuse a da semne de viață, în aceste timpuri, avea mulți și fórt devotați adepti. În numărul acestora ca cei mai însămnați se pot socoti Apoloniu de Tyana, Moderat de Gades, Nicomach de Gherasa, Secund din Athona și alții.

Un rol nu mai puțin important, îl juca eclecticismul platonice. Reprezentanții săi se socotesc ca precursori ai neoplatonismului. Ei tindeau la reînnoirea și desvoltarea principiului platonice al transcendenței, în antitesa cătră panteismul stoic și naturalismul epicureic. Cei mai însămnați reprezentanți ai eclecticismului sunt: Eudor și Ariu Dydimul (în timpurile lui August), Derkylides și Trasyllus (în timpurile lui Tiberiu). Teon de la Smirna, Plutarch de la Cheronea (în timpurile lui Traian), Marcu de la Tyr (sub Antonini), Apulejus din Madausa, Doctorul Galeniu (între anii 130—200), Cels cunoscutul inamic al creștinismului (secol. II), Numeneu din Apamea (finele sec. II) și alții.

Dar filosofia cea mai apropiată de ideile creștinilor, era, precum am đis, filosofia greco-judaică alexandrină. Acéstă filosofie având multă afinitate cu doctrina evangelică, și înlesnind prin formele sale speculațiunea asupra diferitelor idei și dogme ale învățătorei creștine, a influențat fórt mult asupra dascalilor și scriitorilor creștini.

Aceștia ca niște filosofi creștini, voind a specula asupra învățătorei evanghelice, aveau de basă Vechiul Testament și prin acéstă coincideau în totul cu punctul de plecare al filosofiei greco-judaice alexandrine, care și ea avea de bază a speculațiunei sale tot Vechiul Testament. Țr pe lângă acéstă coincidență a punctului de plecare al filosofiei creștine cu al celei greco-judaice alexandrine, ambele coencidau și în scopul și tendințele lor.

Constatat este, că filosofia greco-judaică voia a apropia și chiar a contopi Ellinismul cu Iudaismul¹⁾, Țr învățării creștini ai acestor timpuri, predicând evan-

gelii și chemând la mântuire pe Elini și pe Păgâni, le spune, că adevărul și legea cea sfântă a Domnului vine din Sion și Ierusalim²⁾.

(Va urmá.)

A n u n ț i u.

Sě aduce la cunoscința Onoratului public român și în special tuturor părinților, că la școala română gr. or. confesională de fetițe din Arad provăduță cu internat arangiată după recerinție, înscrierile încep la 1 Septembrie st. n. c. în localitatea, școlei strada Deák-Ferencz Nr. 27.

Elevele au să documenteze cu atestat școlastic classa absolvată în anul trecut, — la din contră au a să supune unui examen de primire.

Tacsele de înscriere sunt 2 fl. v. a.

Didactrul pentru elevele înterne și esterne e ficsat cu 2. fl. la lună.

Tacsa internatului este de 140 fl. v. a. la an, solvită cel puțin în 4 rate tot anticipative.

Afară de studiile și ocupațiunile prescise în planul de învățământ, elevele pe lângă o tacsă lunară de 5 fl. v. a., vor primi înscrierile în piano, Țr pe lângă o tacsă lunară de 1.50 fl. la lună vor primi înscrierile în limba franceză.

Elevele înterne au a fi provăduțe cu: un madraț, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă cu 2 fețe, 2 lepede, 6 serviete, 6 stergare Țr din albituri (schimburi) câte 1/2 duzină, ciorapii și fustele să fie de colóre închisă, batiste se aibe o duzină, încălțăminte trebuciosă și un parapleu. Afară de aceste fie-care elevă are să aducă o perie de dinți, cuțit, furcuță, o lingura mică și una mare, precum și 2 păhară.

Elevele cari voesc a fi primite în internat, au a să însinua înainte de începerea anului școlastic la conducătorea institutului, pentru a să potea lua la timp dispozițiunile necesarii.

Arad, 1 August 1894.

Direcțiunea institutului.

A P E L

cătră învățătorei români.

Domnilor Colegi!

S'a đis de atâtea-ori, că spre a ajunge învățătorei la un rezultat bun cu propunerea obiectelor de învățământ în școlă, lucrul principal este: „**Împărțirea materialului de propunere**“ în atâtea prelegeri câte pretinde pe un an ordul órelor.

Un lucru nu prea ușor acesta; vrând însă a învinge acéstă greutate m'am împretenit cu ideia și după o luptă de nouă ani cu bucurie vă anunț — că am ajuns la țintă.

Împărțirea materialului o pedecă de carea ne-am lovit de atâtea ori, azi e delăturată din calea noastră. Împărțirea e așa făcută **ca se corespondă tuturor pretențiunilor didactice**, ba chiar împrejurărilor locale și temporale, în conformitate fiind cu planul de învățământ Consistorial și ministerial.

Tóte prelegerile ficsate pentru una septemână propunătorei le póte preda cu cea mai mare ușoră-

¹⁾ Comp. Meberweg-Heinse Grundeiss der Geschichte der Philosophie I, Theil S. 289.

²⁾ Comp. Clem. Alex. cuv. protrept. I, 1.

tate și întreg materialul de învățământ dispus de organele noastre superioare l-pote eshauria într'un an de școlă, fiind astfel întocmit încât pertractarea și predarea lecțiilor cum și trecerea dela o clasă la alta să întimplă așa de încognito, încât i-se pare propunătorului a face o prelegere generală, vedând de odată toate clasele ocupate; carea împrejurare singură îi procură multă plăcere în prelegere.

A doua țintă mi-a fost ca cu ajutorul acestei cărți preste puțini ani de pracsă să avem fericirea de a vedea o uniformitate în metod, un lucru care în prima linie vedem că ne lipsește.

Creșdând deci, a face un bun serviciu cauzei noastre școlare în genere, ér în specie promovării învățământului în școlă poporală, am pus sub tipar opul meu intitulat; „**Conspect septemânariu al materialului de învățământ obligat pentru școlă română poporală,**“ rubricat și împărțit pentru fiecare clasă separat. Opul este gata, și constă din 20 côle quadrat mare.

Cei ce doresc a avea acésta carte, binevoiéscă a se adresa la „**Tipografia diecesană**“ din Arad — ori la subscrisul.

Prețul opului, constă un exemplariu: 1 fl. 50 cr. — porto 5 cr.

Șiria, (Világos) în Iuliu 1894.

Al Dvostră devotat coleg:

Ioan Vancu, m. p.
învățătoriu.

D I V E R S E.

Điua nașcerii M. Sale Prea Grațiosului nostru împérat și rege **Francisc Iosif I.** a fost sêrbătorită ieri în biserica catedrală din Arad prin **P. S. S.** părintele episcop diecesan **Ioan Mețian** asistat de 2 protopresbiteri, doi preoți și un diacon. În preséra đilei **Vineri** a fost iluminatiune, apoi în însași điua **P. S. S.** a întrunit la prând pre mai mulți inteligenți din Arad.

* **Junimea română din Ecica** invită la **Festivitatea** și la **Concertul** împreunat cu joc și cu petrecere românescă, ce se arangiează din incidentul consacării noului edificiu școlar din loc, în điua „**Sânței Mării,**“ la 15/27 August, cu următorii program:

1. La 6 ore dimineța se celebréază serviciul sfinte **Utrenii.**

2. La 9 ore urméază celebrarea đdeescii **Liturгии**, la care pontifică protopresbiterul tractual cu asistența mai multor preoți, din loc și jur. Cântările liturgice le execută corul mixt (sextet) din loc.

3. După sfânta Liturgie procesiune la școlă, unde se va celebra actul sfințirii.

4. La 3 ore după améđi urméază „**jocul**“ arangiat de junime la cruce în piața bisericeii, la care se va dansa: **Pe picior, Ardeleana, Hora, Călușerul și Bătuta.** Pentru „joc“ e angagiată musica (orșestra) dela oraș și lăutarii români din loc.

5. Precis la 8 ore sêra **Concertul** în pădurița bereriei domeniiale dat de corul vocal cu următorul program:

- a) „**Trei melodii,**“ cântece poporale, pentru cor mixt arangiate de **Val. Magdu.**
- b) „**Taci bărbate,**“ — cor bărbătesc de **I. Vidu.**

- c) „**Sërba**“ } cântece poporale, pentru cor mixt
- d) „**Iorgina**“ } arangiate de **Val. Magdu.**
- e) „**Brêul popilor,**“ melodie poporală de dans, cor mixt de **G. Musicescu.**

Între punctele concertului, orșestra va cânta piese românesci, ér după produțiune urméază dansul, care se începe cu **Hora.** — La pausă se va juca „**Călușerul și Bătuta.**“ — Concertul se arangiează în favorul școléi pentru procurarea rechetelor trebuincioșe la învățământ.

Notă: Fără privire la vreme, bună ori rea, programul se va executa întocmai. La cas de va ploua, dansul și concertul se va ținé în sala mare a bereriei domeniiale.

Bilete pentru concert se primesc sêra la cassă. Întrarea: de persônă 50 cr., de familie dela trei persône în sus 1 fl. 50 cr.

Suprasolvire benevole se primesc cu mulțămită și se vor chita prin điare.

C O N C U R S E.

Pe stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. din comuna **Lupóia**, inspectoratul Tincei se escrie concurs cu termin de alegere pe **11/23 Septemvre a. c.**

Emolumintele: În bani gata 300 fl. afară de acestea cortel în natură și venitele cantorali.

Sê observă că pentru dotațiunea de sus alegândul învățătoriu are se împlinéscă și afacerile cantorali.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1875, adresate comitetului parochial din **Lupóia**, se se trâmită subscrisului în **Oradea-mare**, până inclusive în 8/20 Septemvre, avênd recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătóre, a se presenta în biserica din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc. Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopresv. și inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. din comuna **Sititelec**, inspectoratul Tincei, se escrie concurs cu termin de alegere pe **8/20 Septemvre a. c.**

Emolumintele: 1. Dela 110 numeri de casă, dela tot numărul câte 2 fl.: 220 fl. 2. Pământ învățătoreșc prețuit în 60 fl. 3. Venitul cantoral 20 fl. 4. Ajutoriu dela comuna politică 18 fl. Suma 318 fl. Afară de aceste are învățătoriu cortel în natură și grădină de legume; au alt cum și drept de pășunat pentru 6 vite, precum și competența de lemne din pădurea comunală.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. §-lui 6, art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din **Sititelec**, se se trâmită subscrisului în **Oradea-mare**, până inclusive 4/16 Septemvre, avênd recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătóre, a se presenta în biserica din loc spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc. Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopresv. adm. și inspect. școl.

—□—

Se escrie concurs la stațiunea învățătorească din **Coroiu**, cu termin de alegere în **28 August v. c.** — Salariul este: 1) bani gata 132 fl. 2) opt cubule de grâu, șese cubule de cucuruz sfârmat; 3) pământ arêtoriu cu un venit anual de 40 fl. 4) patru măji de fên; 5) patru stângeni de lemne pentru învățătoriu.

Quartir comot cu grădină de legumi, veniturile cantorali, pentru conferință 5 fl.

Contribuția pentru pământul învățătoreșc solvesce comuna. — Salariul se solvesce la pătrariu.

Aspiranții la acest post se-și trimită suplicile adjustate cu documintele necesare la protopresviterul trac-tual în Ökrös, aspiranții spre a-și arăta desteritatea în cântări, se pot presenta în cutare sərbătore séu Duminecă în bisarica de acolo.

Coroiu, 31 Iuliu 1894. Comitetul parochial.

Cu scirea mea: PETRU SUCIU, m. p. prot. insp. școl.

—□—

Să escrie concurs pentru stațiunile învățătorești din comunele:

1) Agriș cu filiile Botfeni și Comănești, dotațiunea anuală este: în bani 300 fl., nouă stângeni de lemne din care e a se încălzi și școla; veniturile cantorali, — cuartir și grădină de legumi, — terminul de alegere 28 August v. c.

2) Capelna, dotațiunea: în bani gata 120 fl. șese cubule de grâu, și șese cubule de cucuruz sfărmat, 2 măsuri de fasole, 1 juger de pământ arătoriu, 6 stângeni de lemne, veniturile cantorale. Cuartir și grădină de legumi, terminul alegerii 29 August v. c.

3) Ciuntahaz cu filiile Stoinești și Hedișel, salariul anual computat în bani 277 fl., terminul alegerii 28 August v. c.

4) T. Carand, salariul în bani dela comuna bisericăscă 116 fl. remunerația dela eppul latin 27 fl. pământ arătoriu cu venit de 60 fl., 12 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz sfărmat, 4 stângeni de lemne, veniturile cantorale, cuartir cu grădină de legume, terminul de alegere 28 August v. a.

5) Dumbrașița, salariu: dela 250 căși câte 1 fl.: 250 fl.: 8 holde pământ arătoriu, 8 stâng. lemne de foc, veniturile cantorale, cuartir cu grădină de legume, terminul alegerii 29 August v. c.

6) Suplac, salariu anual în bani 100 fl.; 7 cubule de grâu, 7 cubule cucuruz sfărmat, 170 porții de fân și paie, 8 stângeni de lemne din care sa încălzi și școla, 2 măsuri de fasole, veniturile cantorale. — Cuartir și grădină de legume, terminul alegerii 29 August v. c.

7) P. Susag cu filia Talmaciu, Salariul în bani 96 fl., 14 cubule de bucate, una porță de fân, una de paie dela un număr de casă, 8 stângeni de lemne din care e a se încălzi și școlă, cuartir cu grădină de legumi, terminul de alegere 29. August v. c.

8) B.-Urvișiu, dotațiunea anuală -- computate naturaliele în bani face 300 fl. alegerea în 29 Aug. a. c. Aspiranții la una din aceste stațiuni se-și substernă suplicile ajustate cu documintele necesare la subse-mnatul protopresviter, în Ökrös, și până la terminul de alegere se pot presenta naintea alegătorilor spre a-și arăta desteritatea în cântările rituale.

Ucurișiu, 1 August 1894.

Pentru comitetele parochiale:

Petru Suciu, m. p.
prot. insp. școl.

—□—

Nr. 3649.

Prin această se escrie concurs la stipendie din fundațiunea „Teodor Pap“ pre anul școlastic 1894/5. cari sunt: a) pentru școli elementare câte de 50 fl. b) pentru gimnasiu inferior și instituttele militari inferioare câte 120 fl. c) pentru gimnasiul superior 150 fl. d) pentru școli de industrie și de comerț 180 fl. e) pentru academiă séu universitate în provință 250 fl. érá în capitală s'au străinătate 300—400 fl.

Îndreptățiți la stipendie sunt: a) némurile testatorului și descendenții din familia Dr. At. Marian Marianescu și Ioan Nedelcu avocat; b) tinerii rom. ort. din Giula și descendenții din familia N. Prostean avocat, și c) toți tinerii români ort. din diecesa Aradului.

Aceia cari în anul trecut școlar 1893/4 au avut stipendie din această fundațiune, au se dovedescă cu tes-timonie școl, ce se le substernă la Consistoriu până la 1 sept. a. c. că au obținut calcule bune, altminte li se vor detrage stipendiile.

Pentru stipendie noue recursele se se trimită la Consistoriu până în 1. sept. st. v. an. cur. fie-care recu-rinte cu petițiune separată, ajustate cu: a) carte de bo-tez, b) consângenii se dovedescă consângenitatea cu atestat de la oficiul par., c) testimoniul școl ultim, d) atestat de paupertate.

Arad, 23. Iuliu 1894.

Ioan Mețian, m. p.

Episcopul Aradului.

—□—

Nr. 4141.

Prin această se publică concurs la un stipendiu de 400 florini din fundațiunea „Paffy“, unui tiner român gr. or. din diecesa Aradului, carele se va dedica studiului teologic la universitate. — De la recurinte se cere: carte de botz, atestat de paupertate și de moralitate, despre absolvirea gimnasiului și depunerea esamenului de matu-ritate cu succes bun. — Să prefereșce asembrul apt din familia Popa respective fiul preotului din Buteni. — Re-cursele se se substernă la Consistoriu până în 1 sep-tembre st. vech. a. c.

Arad, 29 Iuliu 1894.

Ioan Mețianu, m. p.

Episcopul Aradului.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii învățătorești la școla confesională gr. or. rom. din Rădmănești, se escrie con-curs cu termin de alegere de 30 de zile dela prima publicare a concursului în „Biserica și Școla.“

Emolumintele sunt: 1) În numărariu 300 fl.; 2) Pentru conferințe 5 fl.; 3) Pentru scripturistica 5 fl.; 4) 16 m. lemne pentru încălzirii salei de învățământ și 5) Cortel în edificiul școlar cu grădină pentru legumi.

Reflectanții se-și înainteze recursele cuincios ad-justate subscrisului protopresbiter în Belincz u. p. Kiszetó, și se se presenteze în vre-o Duminecă ori sərbătore în biserică locală pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Rădmănești, în 17/29 Iuliu 1894

Pentru comitetul parochial:

G. Crăciunescu, m. p.
protopresbiter.

—□—

Să escrie concurs pe stațiunea învățătorească gr. or. din Lăpușnic, cu care sunt împreunate următoarele emo-lumente:

1) Salariul în bani gata 276 fl.; 2) Patru jugere pământ estravilan, prețuit în sumă de 24 fl.; suma to-tala 300 fl. v. a.; 3) 24 fl. pentru 24 metri de lemne, pentru școlă și învățătoriu, care comuna le va aduce; 4) Pentru conferință 10 fl.; 5) Pentru scripturistica 5 fl.; 6) Cortel liber cu grădină de legumi de 800 st. □.

Recurentii vor avea pe lângă documentarea esame-nului de cvalificațiune din limba română și magiară, a se presenta în vre-o Duminecă sau sərbătore în biserică din Lăpușnic, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipi-cul bisericesc.

Recursele au a se trimitte până în 4/16 Septembrie a. c. per Lugoș p. u. Balincz, în Leucușeșciu (Cărașiu-Severin), subscrisului.

Leucușeșciu, în 22 August 1894.

Cu învoirea comitetului: ADAM ROSA, m. p. insp. școl.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii învățătoresci dela școala a doua din comuna **Nadăș**, se escrie concurs cu termin de alegere pe **21 Aug. (2 Septevre) a. c.**

Salariu anual e: 1) În 3 bani numărar 300 fl.; 2) Lemne din cari a să încălzi și sala de învățământ 48 m. 3) De cortel să va îngriji însuși; 4) Dela înmormântari unde va fi poftit: cas mic 20 cr. mare 50 cr.

Dela recurenți se poftesc calificatiune de frunte, a să presenta în sta bis. din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, având a funga pentru salariul din sus și ca cantor la toate funcțiile bisericesci, să producă testimoniu preparandial, de calificatiune și de limba magiară.

Să notăza că alegendul învățatoriu numai după un an de probă să va recomanda Ven. Consistoriu spre aprobare, dacă va dovedi purtare morală bună și sporiu satisfăcătoriu în școlă.

Cei cu cunoșcință în compunerea și conducerea de corul vocal pre note, și cu calificatiunile de mai sus, vor fi preferiți, în cas de lipsă bunii cântăreți și cu mai suficiente pregătiri să vor candida.

Nadăș, 22 Iuliu v. 1894.

Ioan Popoviciu, m. p.
președinte.

Mihai Voluntir, m. p.
notariu.

În conțelegere cu: **ACSENTIU CHIRILA**, m. p. inșp. școl.

—□—

Pentru deplinirea parochiei de clasa a III-a din **Voivozi** cu filia **Cuzap**, protopresviteratul Orădii-mari să escrie de nou concurs cu termin de alegere pe **4/16 Sept. a. c.**

Emolumintele sunt:

A) Din comuna matră **Voivozi**:

1) Dela 76 numere de case câte o măsura de cucuruz în bômbe, care face 19 cubule à 5 fl.: 95 fl.; 2) 6 jugere pământ arătoriu în prețiu 100 fl.; 3) Stólele usuate după calculul mediu alor 5 ani din urmă 60 fl.; 4) 3 orgii de lemne à 5 fl.: 15 fl.; 5) Casa parochială prețuită în 20 fl.

B) Din filia **Cuzap**:

6) Dela 70 numere de case câte o măsura cucuruz în bômbe care face 17 cubule și 2 măsuri à 5 fl.: 87 fl. 50 cr.; 7) 32 jugere pământ arătoriu à 3 fl. jugerul 96 fl.; 8) Stólele usuate după calculul mediu alor 5 ani din urmă 40 fl.; 9) 3 orgii de lemne à 5 fl.: 15 fl.; 10) Casă parochială cu intravilanul prețuită în 25 fl. — Suma 553 fl. 50 cr.

Afară de acestea fiitoriu preot are drept a ține pe pașiunea comunală câte vite va avea.

Contribuțiunea după pământurile parochiale are să-solvescă alegendul preot.

Cu privire la stole se notăza, cumcă dela botez fi compete preotului 50 cr., dela înmormântare mare 3—5 fl., dela înmormântare mica 1 fl., dela cununie 3 fl., éră pentru vestire 1 fl.

Doritorii de a ocupa acésta parochie sunt poftiți a-și substerne recursele provădute cu documintele recerute pentru parochia de clasa a III-a și adresate comitetului parochial din Voivozi. Cuzap, să-le substérnă subsemnatului protopop în Oradea-mare, până în 1/13 Sept. a. c., având recurenții până la alegere a să presenta în vre-o Duminecă ori sərbătóre la sânta biserică din Voivozi și Cuzap, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pe parochia vacantă de clasa a III-a din **Chiraléu**, protopresviteratul Orădii-mari să escrie concurs cu termin de alegere pe **5/17 Sept. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Cortel liber cu 12 chilli și grădină în valóre de 65 fl.; 2) Pământ arătoriu și livadă 20 jugere 125 fl.; 3) Pașiune pentru 4 vite 30 fl.; 4) Dela 80 Nr. de case câte 1 măsură bucate à 1 fl. 25 cr.: 100 fl.; 5) Venitul stolariu 80 fl.; 6) Venitul din cimiteriu bisericesc 20 fl. — de tot: 420 fl.

Contribuțiunea erariala după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Recurenții se aviséză a-și asterne recursele ajustate cu documintele recerute subsemnatului în Oradea-mare până în 1/13 Sept. a. c., éră până la alegere în vre-o Duminecă ori sərbătóre să se prezenteze în biserică locală, spre a-și arăta vrednicia în rituale și orătoria bisericescă.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru deplinirea parochiei de clasa a III-a din **Fancica**, protopresviteratul Orădii-mari, să escrie concurs cu termin de alegere pe **6/18 Sept. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Numérul caselor 46 dela totă casa o vică de grâu face 11 cubule 2 vici, cubul socotit à 5 fl. face: 57 fl. 50 cr.; 2) Dela totă casa o vică de cucuruz în bômbe face 11 cubule 2 v., cub. à 4 fl. face: 46 fl.; 3) Pământ de 20 holde și pășunat și pentru 8 drb de vite în prețiu 200 fl.; 4) Pentru lemne în tot anul 30 fl.; 5) Stólele preste an socotit 40 fl.; 6) Cortel cu 2 chilli, și grajd cu intravilan de 1 cubul 40 fl. — Suma: 413 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa acésta parochie, sunt poftiți a-și substerne recursele provădute cu documintele recerute pentru parochie de clasa a III-a și adresate comitetului parochial din Fancica, să-le substérnă subsemnatului protopop în Oradea-mare, până în 2/14 Sept. a. c. având recurenții până la alegere a-se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătóre în sânta biserică din Fancica, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pe stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. din comuna **Calea-mare**, inșpectoratul Orădii-mari. să escrie concurs cu termin de alegere pe **31 August (12 Septevre) a. c.**

Emolumintele: În bani gata 300 fl., afară de acestea cortel în natură și venitele cantoralii.

Să observă că pentru dotațiunea de sus alegendul învățătoriu are să împlinescă și afacerile cantoralii.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din Calea-mare, să se trămită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive în 26 August (17 Septevre), având recurenții în vre-o Duminecă ori sərbătóre, a să presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop și inșpector școlar.

—□—

Pentru ocuparea definitivă a stațiunii învățătoresci din **Bencecul-rom.**, protopresviteratul și inșpectoratul Timișorii, devenită vacantă prin strămutare, să escrie de nou concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în fôia diecesană „Bis. și Școala.”

Emolumintele anuale sunt: 1) În bani geta 146 fl. 42 cr.; 2) 4 jughere de livadă cu un venit anual de 100 fl. v. a.; 3) Cortel în natură, în edificiul școlii; 4) 30

III. de grâu; 5) Lemne pentru învățator 4 orgii, ér pentru încălzitul saiei de învățământ alte 4 orgii; 6) Pentru scripturistică 5 fl.; 7) Pentru conferințe 5 fl.; 8) Dela înmormântări unde va fi poftit 50 cr.

Reflectanții, au să dovedescă calificațiunea prescrișă și să se presente în vre-o Duminecă ori sêrbătore spre a-și arêta în st. biserică de acolo desteritatea în cant și tipic. Recursele adresate comitetului parochial sunt a se trimitte subscrisului înșpector în Timișóra (Fabric). Cei cari sunt apti de a înființa și conduce cor. bis., vor fi preferiți.

Bencecul-rom., din ședința comitetului parochial, ținută la 22 Mai v. 1894.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresv. tractual: Dr. TR. PUTICIU, m. p. ca înșpector de școle.

—□—

Pentru distribuirea alor dóue, eventual trei stipendii de câte 200 fl. din fundațiunea „Elena Ghiba-Birta,” să escrie concurs până în **20 August a. c. vechiu.**

În sensul testamentului, la acest stipendiu au dreptul a recurge numai tineri cari studiéză cu succes bun la vre-o școlă publică și sunt de religiunea gr. or. și de naționalitate română séu grecă, din comitatele: Arad, Bihor, Bichiș și Cianad, și ai căror părinți n'ar fi în stare a-i susținé la studii.

Rudeniile fericitei fundătore vor avea preferință.

Recurenții au a-și înainta petițiunile lor, subscrisului comitet, provédute cu recerutele dovedii, până la termenul mai sus arêtat.

Arad, 20 Iuliu v. 1894.

Comitetul fundațiunei.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. din comuna **Voivođi**, înșpectoratul Orăđii-mari să escrie concurs cu termin de alegere pe **1/13 Septemvre a. c.**

Emolumintele sunt:

În bani gata 300 fl. afară de acestea, cortel în natură și venitele cantorali.

Să observă că pentru dotațiunea de sus alegândul învățatoriu are să implinescă și afacerile cantorali.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873, adresate comitetului parochial din Voivođi, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 26 August v. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătore a să presenta în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopresv. și înșpect. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. din comunele **Mihelou—Vale-mare**, înșpectoratul Tincei, să escrie concurs cu termin de alegere pe **26 August (7 Septemvre) a. c.**

Emolumintele sunt:

În bani gata 300 fl. și anume dela Vale-mare, 116 fl., dela Mihelou 184 fl., afară de aceste cortel în natură și venitele cantorali aprópe la 60 fl.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII, din 1873, adresate comitetului parochial din Mihelou—Vale-mare, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 22 August v. având recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătore a să presenta

în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopresv. și înșpector școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. din comuna **Paușia**, înșpectoratul Orăđii-mari să escrie concurs cu termin de alegere pe **25 August (6 Septemvre) a. c.**

Emolumintele sunt:

1) În bani gata 120 fl.; 2) Venitul din pământul învățătoreșc 110 fl.; 3) Grâu 11½ cubule în bani 56 fl. 50 cr.; 4) Stólele cantorale 20 fl.; 5) Pentru conferință și scripturistică 7 fl. — De tot 313 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1873 adresate comitetului parochial din Paușia, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 20 August v., având recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătore, a să presenta în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopresv. și înșpect. școl.

—□—

Pentru ocuparea stațiunei de învățătore în comuna **Pilul-mare**, în înșpectoratul Chișineului, prin acêsta să escrie concurs cu termin de alegere pe **4/16 Septemvre a. c.** pre lângă următorele emoluminte:

1) Salar anual în bani gata 300 fl. v. a.; 2) 2 stângeni de lemne pentru învățătore; 3) 4 floreni pentru scripturistică; 4) 10 floreni pentru conferințe; 5) Cuartir liber și grădină.

Recurentele să aviséză, ca în termenul indicat să se presinte la biserică din Pilul-mare, spre a-și arêta desteritatea în cântare.

Să observă că alegândă numai după un an de proba — dacă va arêta progres cu elevele — să va propune Ven. Consistoriu spre aprobare.

Dat din ședința comitetului parochial din Pilul-mare, ținută la 20 Iuliu 1894.

Georgiu Petroviciu, m. p. *Stefan Leucuța, m. p.*
preș. com. par. not. com.

În conțelegere cu mine: IOSIF BEȘAN, m. p. inșp. școl.

—□—

Să escrie concurs pentru postul învățătoreșc la școlă confesională gr. or. Sêrbo-română din comitatul Timiș din comuna (F. Aranyag) **Herniacova**, cu începutul anului școlariu 1894/5.

1. Postul de învățatoriu cu salariu de 150 frt v. a. 24 cubule de grâu, 24 cubule de cucuruz, 6 stângeni de lemne din care se încălzește și sala de învățământ, 4 lanțuri de livada pre care învățatoriu plățeșce porția anuală.

2. Învățatoriu e îndetorat în biserică și sîrbeșce și românește a cânta. Reflectanții să-și trimită suplicele înștruate cu tóte documentele prescrișe de lege și special cu diploma de calificațiune până în **15/27 August a. c.**

3. Doritorii de a ocupa acest post, au a trimitte testimoniile recerute și cel din limba maghiară la jos subscrisul președinte.

Herniacova, (T. Aranyag) la 15 Iuliu (comitatul Temes p. u. T. Rékás,) 1894.

Nicolae Radin, m. p.
președintele comitetului.